

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-01-13

Diarienummer 0927/22

Handläggare

Erica Björklund, Hans Timan, Maria Emanuelsson

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post: fornamn.efternamn@arbvux.goteborg.se

Budget och verksamhetsplan 2023

Förslag till beslut

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning antar budget och verksamhetsplan för år 2023 i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings uppdrag regleras i reglementet. Utöver detta styrs verksamheten bland annat av lagstiftning, kommunfullmäktiges budget och styrande dokument. I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning anges att en nämnd senast den 31 december varje år ska besluta om budget för det kommande året. Vid valår kan senare datum förekomma.

Vidare anges att en nämnd även årligen ska upprätta en verksamhetsplan. Arbetet med att ta fram denna verksamhetsplan ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas av nämnden senast i februari månad.

Bifogad handling omfattar såväl nämndens budget som verksamhetsplan.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En ändamålsenlig planerings- och uppföljningsprocess är en förutsättning för god ekonomisk hushållning.

Den verksamhet som bedrivs inom ramen för förvaltningens uppdrag påverkas till stor del av händelser i det omgivande samhället. Konjunkturläge och demografi är av väsentlig betydelse. För att få största möjliga utväxling av de satsningar och insatser som görs är det av vikt att de anpassas och utformas efter den rådande situationen.

Den statliga styrningen inom områdena vuxenutbildning och arbetsmarknad är vidare något som ständigt behöver tas i beaktande och som påverkar planeringsförutsättningarna och ekonomin för verksamheten

Bedömning ur ekologisk dimension

Nämndens verksamhet planeras och organiseras för att på bästa sätt bidra till de miljömässiga målen som finns uppställda för Göteborgs Stads verksamheter.

Bedömning ur social dimension

Arbete och utbildning är av stor betydelse i många avseenden. Det finns tydligt vetenskapligt stöd för att bland annat barns hälsa och skolresultat har ett tydligt samband

med föräldrarnas utbildningsnivå och arbetssituation. Såväl arbetsmarknadsinsatser samt vuxenutbildning är således långsiktiga investeringar för våra barn och ungdomar.

Trots de senaste årens ökande sysselsättning i befolkningen som helhet är det fortsatt hög arbetslöshet bland utrikes födda personer liksom för personer med funktionsvariation.

Det förändrade konjunktur- och arbetsmarknadsläget det dryga året har inneburit helt förändrade förutsättningar.

Såväl vuxenutbildningen som arbetsmarknadsinsatserna har en viktig roll att fylla för att skapa förutsättningar för dessa grupper att komma in på arbetsmarknaden. Att en så stor del av utrikes födda och personer med funktionsvariation står utanför arbetsmarknaden visar på behov av fortsatt fokus på anpassade utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser för dessa grupper.

Särskilt viktigt är att hitta former för att möjliggöra för dessa personer att få ett första arbete.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings verksamhet vänder sig till skilda målgrupper och tillgodoser olika behov varför insatsernas innehåll varierar.

Oavsett insats är utgångspunkten att tillgodose en jämn könsfördelning och att verka för att jämställdhetssäkra verksamheten. Så långt möjligt könsuppdelas de analyser och resultat som presenteras.

Samverkan

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 14 februari 2023.

Bilagor

1. Nämndens budget och verksamhetsplan 2023

Ärendet

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har att ta ställning till förvaltningens förslag till budget och verksamhetsplan för 2023.

Beskrivning av ärendet

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings uppdrag regleras i reglementet. Utöver detta styrs verksamheten bland annat av lagstiftning, kommunfullmäktiges budget och styrande dokument.

I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning anges att en nämnd senast den 31 december varje år ska besluta om budget för det kommande året. Vid valår kan senare datum förekomma.

Vidare anges att en nämnd årligen även ska upprätta en verksamhetsplan. Arbetet med att ta fram denna verksamhetsplan ska inledas snarast efter det att kommunfullmäktige beslutat om budget för nästkommande år och ska därefter fastställas av nämnd senast i februari månad.

Tid- och arbetsplan för nämndens eget planerings- och uppföljningsarbete

Innan årsskiftet ska nämnden fastställa, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll, en tid- och arbetsplan för sitt eget planerings- och uppföljningsarbete i enlighet med stadens gemensamma anvisningar.

Nämnd anger på eget initiativ hur uppföljningen ska kompletteras och fördjupas för att säkerställa nämndens ansvar för verksamheten. Detta inkluderar även verksamhet som utförs av privata utförare där nämnden är huvudman. Detta sker i ett separat ärende till nämnden.

Interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet

I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning anges bland annat att en nämnd ska besluta om interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet. Dessa regler och riktlinjer ska också ange befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning. Även detta sker i ett separat ärende till nämnden.

Samlad riskbild och intern kontrollplan

Senast i februari månad ska nämnden, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll, fastställa dels en samlad riskbild dels en intern kontrollplan. Detta sker i ett separat ärende till nämnden i februari.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning antar budget och verksamhetsplan för år 2023 i enlighet med bilaga.

Andreas Lökholt
Förvaltningsdirektör

Hans Timan
Förvaltningscontroller

Nämndens budget och verksamhetsplan 2023

Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning
12 feb 2023.

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Styrning, uppföljning och kontroll	3
1.2	Uppdrag.....	4
1.3	Förhållningssätt	6
1.4	Planer och program	6
1.5	Organisation	7
1.6	Medarbetare	7
1.7	Ekonomi	8
2	Förutsättningar.....	9
2.1	Verksamhetens uppdrag.....	9
3	Nämndens mål och uppdrag	11
3.1	Innehåll i kommunfullmäktiges budget	11
3.2	Nämndens egna uppdrag	14
3.3	Omhändertagande av mål och uppdrag.....	14
3.4	Uppföljning av nämndens budget.....	14
3.5	Nämndens mål	16

1 Inledning

Kommunfullmäktiges budget är Göteborgs Stads övergripande styrdokument och styr stadens utveckling.

Kommunfullmäktige beslutade om budget för 2023 den 24 november 2022. Kommunfullmäktiges budget innehåller utöver ekonomisk tilldelning även mål och uppdrag som riktas till nämnder och styrelser. I budgeten anges bland annat att: "Budgeten är det övergripande och överordnade styrdokumentet för Göteborgs Stads nämnder och styrelser. Budgetens roll är att ange kommunfullmäktiges mål och inriktningar inom de ekonomiska ramarna och gällande lagstiftning. Målen ska brytas ned och omsättas i praktisk handling av nämnder och styrelser. Planer, program, riktlinjer, uppdrag och policydokument som kommunfullmäktige, nämnder och styrelser har antagit ska följas och genomföras, men är underordnade budgeten. Målen har en tidshorisont över hela mandatperioden om inget annat anges. Måluppfyllelse ska eftersträvas snarast möjligt. Målen ska följas upp. Revidering av målen sker genom ett nytt budgetbeslut. Både nämnder och styrelser ska följa budgetens mål. Uppdragen ska genomföras under ett år om inget annat anges."

Vidare lyfter kommunfullmäktiges budget fram de mål och uppdrag som är särskilt prioriterade. Övrigt ska utföras som tidigare, enligt gällande lagstiftning och övriga styrdokument.

Noteras bör att när detta skrivs den 1 februari är förslaget till fördelning av kommunfullmäktiges mål inte beslutat, utan återremitterat till kommunstyrelsen.

Förvaltningen har i detta dokument identifierat de mål, vilka bedöms ha en direkt eller indirekt bäring på förvaltningens verksamhet. Om kommunstyrelsens/kommunfullmäktiges slutliga beslut om fördelning av mål innebär förändringar så får förvaltningen återkomma till nämnden med ett uppdaterat beslutsunderlag.

Enligt stadens riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll ska förvaltningen utarbeta förslag till budget och verksamhetsplan för nämnden med utgångspunkt i fullmäktiges budgetbeslut, reglementet samt andra relevanta styrande dokument.

Budgeten och verksamhetsplanen inleds med en beskrivning av viktiga förutsättningar. Därefter återfinns en beskrivning av de ekonomiska ramarna och resursfördelningen inom förvaltningen. Vidare återfinns en översiktlig beskrivning av omhändertagandet (riktning och prioriteringar) avseende uppdrag och mål. Även de uppdrag som kommunfullmäktige och nämnden gett förvaltningen och som kvarstår 2023 kommer att återfinns här.

Under året sker en kontinuerlig dialog med nämnden i dessa frågor vid nämndsammanträden och i samband med uppföljningen av mål och uppdrag.

1.1 Styrning, uppföljning och kontroll

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings uppdrag regleras i reglementet. Utöver detta styrs verksamheten bland annat av lagstiftning, kommunfullmäktiges budget och styrande dokument. Under året har ett antal besluts fattats av nämnden, vilka har en bäring på nämndens budget och verksamhetsplan.

Samlad riskbild och intern kontrollplan

Nämnden ska, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning

och kontroll, fastställa en samlad riskbild samt en intern kontrollplan. Detta ska ske senast under februari månad och sker i ett separat ärende till nämnden.

Tid- och arbetsplan för nämndens eget planerings- och uppföljningsarbete

Årligen fastställer nämnden, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll, i ett separat ärende, en tid- och arbetsplan för sitt eget planerings- och uppföljningsarbete i enlighet med stadens gemensamma anvisningar. Nämnd/bolagsstyrelse anger på eget initiativ hur uppföljningen ska kompletteras och fördjupas för att säkerställa nämnds-/bolagsstyrelseansvaret för verksamheten.

Detta inkluderar även verksamhet som utförs av privata utförare där nämnd/bolagsstyrelse är huvudman.

Då det varit valår 2022 beslutades detta ärende i januari av den nyttillträdde nämnden.

Interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet

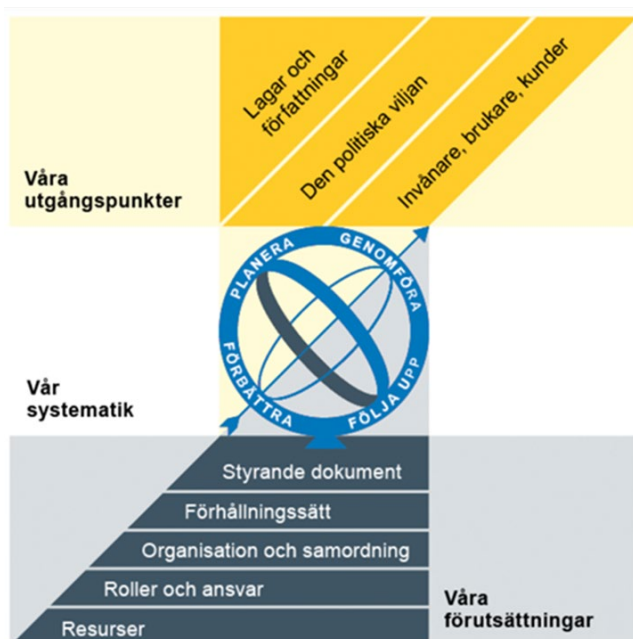
I Göteborgs Stads regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning anges bland annat att en nämnd ska besluta om interna regler och riktlinjer för ekonomisk uppföljning och överföring av eget kapital vid årsskiftet. Dessa regler och riktlinjer ska också ange befogenhetsfördelningen mellan nämnd och dess förvaltning.

Även detta sker i ett separat ärende till nämnden. Då det varit valår 2022 beslutades detta ärende i januari av den nyttillträdde nämnden.

1.2 Uppdrag

Stadens styrsystem

Bilden nedan illustrerar Göteborgs Stads styrsystem och hur de olika delarna i styrsystemet förhåller sig till varandra.

Källa: Göteborgs Stads intranät

Våra utgångspunkter

Styrningen tar sin början i våra utgångspunkter. Lagar och övriga författningar är det staden har att rätta sig efter inom alla områden. Till det kommer den politiska viljan och med det avser då beslut och mål mm som kommer från staten, kommunfullmäktige, kommunstyrelse samt även tas i den egna nämnden/styrelsen. Slutligen finns kommunens invånare, brukare och kunder som genom dagliga kontakter med stadens organisation påverkar verksamheten.

Våra förutsättningar

För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Genom att konkretisera utgångspunkterna i styrande dokument görs de tillgängliga och kommunicerbara. Som ett komplement till dessa ”hårda” värden har finns stadens gemensamma förhållningssätt som ska ge vägledning i uppdrag och hur vi uppträder gentemot varandra, brukare, kunder och invånare.

Stadens organisering ska tillsammans förverkliga intentionerna i de styrande dokumenten. För att organisationen ska fungera besätts den med roller och ansvar samt resurser för att nå mål och utföra uppdrag.

Vår systematik

I systematiken beskrivs arbetsgången som styrningen ska följa, vilken omfattar planering, genomförande, uppföljning och förbättring. Stadens styrning med sina ständigt återkommande, sammanlänkade moment är en förutsättning för en önskad verksamhetsutveckling.

Uppdraget för Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning

En stor del av stadens verksamhet styrs av lagstiftning. Grundläggande krav finns i kommunallagen, förvaltningslagen och aktiebolagslagen.

Kommunens grunduppdrag beskrivs dessutom i speciallagar, till exempel socialtjänstlagen och skollagen.

Uppdraget finns beskrivet i nämndens reglemente. Där anges att:

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har övergripande ansvar för den kommunala vuxenutbildningen.

Nämnden ska för hela stadens räkning anordna arbetsmarknadspolitiska åtgärder och i övrigt ta de initiativ som behövs för att främja sysselsättningssituationen.

I övrigt anges att nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning är huvudman för kommunal vuxenutbildning, utom för den vuxenutbildning som utförs i kommunal regi av utbildningsnämnden.

Nämnden ska svara för att vuxenutbildning tillhandahålls enligt skollagen, förordning om vuxenutbildning samt övrig aktuell lagstiftning inom utbildningsområdet. Nämnden ansvarar även för all antagning till kurser inom kommunal vuxenutbildning.

Nämnden ska utifrån fastlagda mål för kommunens vuxenutbildning fördela resurser till utbildningsnämnden som kommunal utförare samt anskaffa sådan vuxenutbildning som svarar mot medborgarnas och arbetsmarknadens behov.

Nämnden ansvarar för att verkställa socialnämndernas beslut enligt 4 kap. 4 § socialtjänstlagen om deltagande i anvisad praktik, kompetenshöjande verksamhet eller annan insats som syftar till självförsörjning. Vid verkställandet fullgör nämnden socialtjänstuppgifter.

Nämnden ska på beställning kunna genomföra kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsinsatser för yrkesgrupper i stadens verksamheter.

Nämnden ska vid behov inom ramen för det arbetsmarknadspolitiska ansvaret anskaffa individualiserade kompetenshöjande insatser eller andra åtgärder för att främja sysselsättningssituationen.

I nämndens uppdrag ingår övergripande ansvar för samordning, strategisk planering och kvalitetssäkring av vuxenutbildning och alla kommunala arbetsmarknadspolitiska insatser.

Nämnden är arbetslöshetsnämnd (enligt lag 1944:475 om arbetslöshetsnämnd).

1.3 Förhållningssätt

Som vägledning i våra uppdrag och hur vi ska agera mot varandra och våra målgrupper boende, besökare och näringsliv har staden fyra gemensamma förhållningssätt.

De kan ses som en kompass som hjälper medarbetare och chefer att navigera rätt i sitt arbete.

Förhållningssätten gäller för alla medarbetare i Göteborgs Stads bolag och förvaltningar, vilka är följande:

Vi vet vårt uppdrag och vem vi är till för

Vi sätter göteborgarnas behov och rättigheter i centrum. Likabehandlingsprincipen ska gälla oavsett göteborgarens bakgrund eller stadsdel.

Vi bryr oss

Vi sätter oss in i göteborgarens livssituation och engagerar oss i göteborgaren och vårt uppdrag.

Vi tar ansvar för det vi gör

Vi arbetar tillsammans Människan har många olika behov och rättigheter. Det kräver helhetssyn. För att svara mot helheten på bästa sätt samarbetar och samverkar vi i och utanför staden. Och självklart är det vi är till för med och samskapar.

Vi tänker nytt

Samhället och människorna förändras. Våra etablerade lösningar räcker inte alltid till. Därför är utveckling en ständig närvarande fråga i verksamheten. Nyttänkande kräver öppenhet och utrymme för olikheter.

1.4 Planer och program

Göteborgs stads planer och program styr och stödjer arbetet inom ett flertal områden som är kopplade till nämndens ansvars- och verksamhetsområden. Detta avser främst följande:

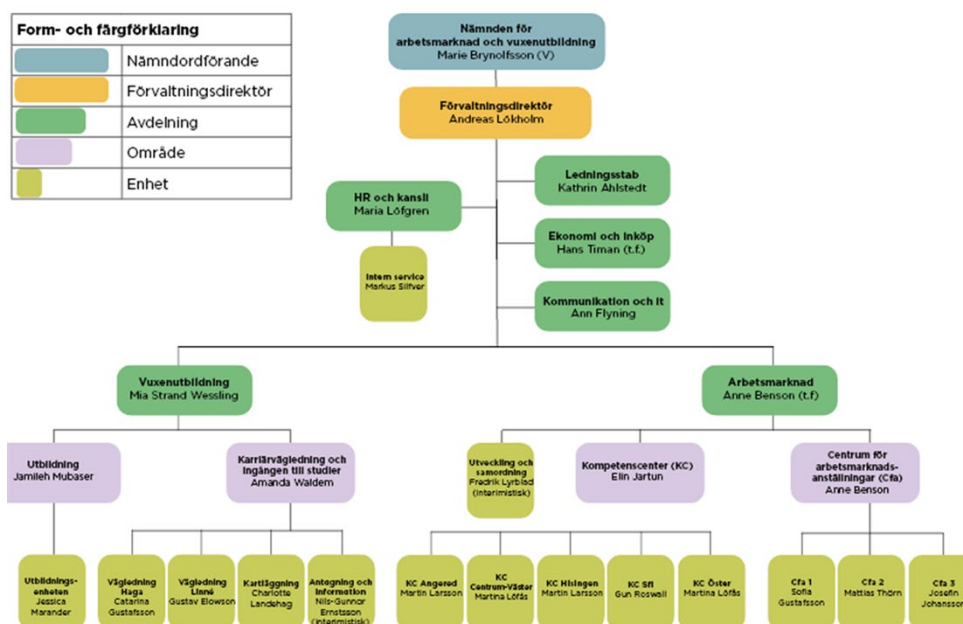
- Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018–2035 med tillhörande handlingsplan
- Göteborg Stads program för en jämlik stad 2018–2026
- Göteborgs Stads program för attraktiv arbetsgivare 2019–2023

- Göteborgs Stadsplan för jämställdhet 2019–2023
- Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030
- Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022–2026
- Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021–2026 med tillhörande handlingsplan 2021–2023
- Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2022–2030
- Stadens plan för att förbättra HBTQ-personers livsvillkor 2017–2022
- Göteborgs Stads innovationsprogram 2018–2023

Till det kommer ett antal planer och program, vilka varit föremål för särskilda aktiviteter och/eller uppföljning i staden under 2022. Detta avser främst bland annat

- Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar
- Göteborgs Stads lokalförsörjningsplan
- Göteborgs Stads plan för arbetet med finskt förvaltningsområde
- Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor
- Göteborgs Stads barnrättsplan.

1.5 Organisation

1.6 Medarbetare

Arbetsmarknad och vuxenutbildning ska vara en förvaltning med en organisation som präglas av tillit, där medarbetare och chefer trivs, känner delaktighet och kan utvecklas.

Genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda anställnings- och arbetsvillkor, god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter så ökar förutsättningarna att attrahera och behålla såväl medarbetare som chefer. Detta görs bland annat genom att chefer tillsammans med medarbetarna arbetar aktivt med såväl verksamhets- och arbetsmiljöfrågor som organisationskultur. Dialogen

mellan medarbetare och chefer ska främjas. För att kunna göra det behöver det säkerställas att chefer har organisatoriska förutsättningar för att kunna utföra sitt uppdrag.

1.7 Ekonomi

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att verksamhetens behov ryms inom den ekonomiska ramen, samtidigt som gällande lagstiftning, riktlinjer och uppsatta mål följs. I kommunallagen anges att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunfullmäktiges regler för ekonomisk planering, budget och uppföljning innebär att alla nämnder ska bedriva en ändamålsenlig verksamhet, bidra till en hållbar utveckling och en god ekonomisk hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

Kommunbidrag 2023

Nämndens kommunbidrag för 2023 är 746,5 miljoner kronor. Jämfört med kommunbidraget 2022 som var 739,9 miljoner kronor ökar det med 6,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en ramhöjning med 0,9 procent. Inom de 746,5 mnkr har särskilda medel avsatts för omställningsutbildningar om 10 miljoner kronor samt för satsning på arbete genom skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare (OSA) om 1,8 miljoner kronor.

Fördelningen av kommunbidraget på förvaltningens verksamhet framgår av tabellen nedan.

(tkr)	Kommunbidrag
Ledning och nämnd	99 000
Vuxenutbildning	359 000
Arbetsmarknad	288 500
Summa	746 500

Eget kapital

Det huvudsakliga syftet med nämndernas egna kapital är att möjliggöra ett långsiktigt ekonomiskt tänkande i verksamheten så att hastigt förändrade förutsättningar kan överbryggas.

Förändringar avseende nyttjande av eget kapital har skett from 2023. I kommunfullmäktiges budget för 2023 anges att: ”Det ekonomiska läget innebär att användandet av eget kapital begränsas kraftigt. Därför utgår möjligheten att genom eget beslut i nämnden bruka eget kapital. Kommunstyrelsen kan i undantagsfall bevilja nämnd att använda eget kapital, om kommunens övergripande ekonomi bedöms tillåta detta. Detta gäller under 2023, med inriktningen att möjligheten återinförs så fort det ekonomiska läget förbättras.”

Nämndens eget kapital under 2022 uppgick till 30 miljoner kronor.

2 Förutsättningar

2.1 Verksamhetens uppdrag

Reglementet

Utifrån politiska initiativ och omvärldens behov har såväl nya uppdrag tillkommit som att reglementet ändrats. I gällande reglemente samt lag (1944:475) om arbetslöshetsnämnd ska förvaltningen ta de initiativ som krävs för att främja sysselsättningssituationen. Förvaltningen skall även vara flexibel och möta de behov som finns, där basen är anskaffade tjänster hos olika leverantörer och organisationer. I ordet flexibilitet ligger en tydlig förväntan på att möta upp behov när de uppstår och att förvaltningen med sin organisation använder sina resurser på ett sådant sätt inte medel binds upp i anställningar, utan att framdriften i första hand provas mot anskaffade insatser.

I den senaste förändringen av reglementet har stadens nya organisation stått i fokus med bland annat fyra socialförvaltningar, vilket har lett till ett för förvaltningen utökat uppdrag kring arbetsrehabilitering.

Sammantaget innebär ovanstående formulering ett för förvaltningen breddat uppdrag.

Omvärldsanalys

Den verksamhet som bedrivs inom ramen för förvaltningens uppdrag påverkas till stor del av händelser i det omgivande samhället. Konjunkturläge och demografi är av väsentlig betydelse. För att få största möjliga utväxling av de satsningar och insatser som görs är det av vikt att de anpassas och utformas efter den rådande situationen.

Det förändrade konjunktur- och arbetsmarknadsläget det senaste åren på grund av pandemi och andra omvärldshändelser har inneburit helt förändrade förutsättningar.

Till det kommer en pågående omställning på arbetsmarknaden. Teknikskiftet inom bland annat fordonsindustrin pågår med full kraft och här behöver förvaltningen kombinera arbetet med att höja kompetensen hos den arbetande befolkningen och kombinera detta med tydliga förflyttningskedjor för de som står utanför arbetsmarknaden. Här finns starka behov av samverkan även utanför de som är inom ramen för Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) såsom Borås, Skövde, Mariestad och Trollhättan.

Klimatomställningen kräver omställning inom många yrken och branscher där ny kompetens erfordras. Alltifrån att hela branscher strävar mot mycket lägre koldioxidutsläpp till att det i många yrkesroller kräver en medvetenhet och kunskap och miljö och klimat. Kompetensförsörjningen är starkt integrerat med den pågående klimatomställningen.

Vidare är den statliga styrningen inom områdena vuxenutbildning och arbetsmarknad något som ständigt behöver tas i beaktande och som påverkar planeringsförutsättningarna och ekonomin för verksamheten.

Förvaltningen bedriver därför ett arbete med att bevaka omvärlden och analysera vad det kan innebära för förvaltningen. Förvaltningens omvärldsgrupp tar bland annat fram en omvärldsrapport på våren, vilken bland annat delges nämnden. Arbetet syftar till att skapa en handlingsberedskap genom att beskriva faktorer i

omvärlden som bedöms ha en inverkan på förvaltningens uppdrag och arbete.

Arbetsförmedlingen har identifierat grupper med en förhöjd risk att hamna i långtidsarbetslöshet, vilka benämns som arbetslösa med svag konkurrensförmåga. Till dessa räknas kvinnor och män som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa 55 år och äldre. Dessa grupper utgör i stor utsträckning även förvaltningens målgrupper.

Uppdraget som arbetslöshetsnämnd, dvs att vidtaga eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet, spelar en avgörande roll i förvaltningens arbete. Även vuxenutbildningen har ett lagstadgat krav att den ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Genom dessa insatser skapas också förutsättningar för ökad grad av jämlikhet i Göteborg.

Som förvaltning är vid starten av ett år ungefär 20 procent av budgeten låst i fasta kostnader och 80 procent avser olika insatser, vilka planeras inför och under året. Förhållandet i de flesta andra förvaltningar är precis tvärtom. Grunden för hela förvaltningens arbete är att möta denna efterfrågan.

Genom att inte binda medel i fasta verksamheter utan att arbeta med behov genom samarbeten med leverantörer, aktörer och andra initiativ kan förvaltningen snabbt och effektivt möta upp efterfrågan när den uppstår.

3 Nämndens mål och uppdrag

3.1 Innehåll i kommunfullmäktiges budget

I följande avsnitt anges de mål och uppdrag som kommunfullmäktige i budget 2023 riktar till nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Noteras bör att när detta skrivs den 1 februari är förslaget till fördelning av kommunfullmäktiges beslutade mål inte beslutat, utan återremitterat till kommunstyrelsen. Däremot är kommunfullmäktiges uppdrag, vilka angetts i kommunfullmäktiges budgethandling beslutade och fördelade.

Till det kommer ett eventuellt tillkommande uppdrag som presenterades vid kommunfullmäktige den 26 januari 2023, men som inte behandlades vid sammanträdet.

Indikatorer

Kommunfullmäktiges budget innehåller i år inga indikatorer för nämnderna att följa. Avseende nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning har ett antal indikatorer under ett antal år funnits i nämndens budget och följts upp under året. Ett urval av dessa, samt några nya, föreslås ligga kvar för 2023 och därmed med regelbundenhet följas upp och redovisas nämnden under året. De är:

- Antal individer i vuxenutbildning
- Antal ansökningar
- Antal antagna
- Antal ej behöriga
- Andel avbrott av antagna
- Andel godkända betyg av betygssatta
- Antal personer inskrivna vid KC
- Antal personer i Göteborgsjobb
- Antal personer i sommar- och lovjobb

Två huvudsakliga mål 2023

I avvaktan på kommunfullmäktiges slutliga beslut om fördelning av målen antar förvaltningen att två mål särskilt berör nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Detta i form av följande huvudsakliga mål i budget 2023.

- Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka.
- Vuxenutbildningen ska i högre grad drivas i egen regi och av folkbildningens aktörer.

Övriga mål i kommunfullmäktiges budget som berör nämnden 2023

Därtill finns ett antal övriga mål i kommunfullmäktiges budget. I avvaktan på kommunfullmäktiges slutliga beslut om fördelning av målen antar förvaltningen att nedanstående mål kan komma att beröra förvaltningen:

- Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Segregationen i Göteborg ska minska (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska förbättras (huvudansvar: nämnden för funktionsstöd)

- Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön (huvudansvar: nämnden för demokrati och medborgarservice)
- Företagsklimatet ska förbättras (huvudansvar: BRG)
- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål (huvudansvar: nämnden för inköp och upphandling)
- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt (huvudansvar: kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB)
- Andelen utbildad personal i förskolorna ska öka och vara mer jämnt fördelad över Göteborg (huvudansvar: förskolenämnden)
- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram (huvudansvar: miljö- och klimatnämnden)

Elva uppdrag från kommunfullmäktige 2023 till nämnden

- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att avveckla regeln om att maximalt 25 procent av vuxenutbildningen får bedrivas i kommunal regi.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i samverkan med utbildningsnämnden inleda arbete för att Göteborgs Stad i huvudsak ska anordna SFI och andra utbildningar i det svenska språket i egen regi.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden utreda hur förskola och/eller barnpassning ska kunna erbjudas för föräldralediga som studerar SFI.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i samverkan med Business Region Göteborg och Västra Götalandsregionen inleda arbete med utbildningscentrum och utbildningsinsatser med inriktning mot batterier.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att stärka arbetet med att möjliggöra utbildningsutbud för omställning och kompetensväxling, utbildningar inom yrkesvux samt introduktions- och kompletteringsutbildningar.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att vidareutveckla arbetssätt som stöttar fler vårdnadshavare med hemmavarande barn till sysselsättning.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att i samverkan med stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden och idrott- och föreningsnämnden utöka arbetsmarknadsanställningar i form av OSA-lag och Göteborgsjobb.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att skapa fler utbildningsspår och genomföra kompetenshöjningsåtgärder med fokus på bristyrken. Uppdraget ska samverkas med berörda parter i det privata näringslivet och med Business Region Göteborg.
- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att stärka de organisatoriska förutsättningarna för första linjens chefer och genomföra utbildningar om tillitsbaserat ledarskap.

- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att arbeta för att andelen arbetade timmar som utförs av timanställda inte överstiger fem procent.
- Alla nämnder och styrelser får i uppdrag att aktivt arbeta med hållbarhetsperspektiven i budget- och uppföljningsprocesser. Detta gäller även jämställdhetsperspektivet och framför allt i investeringsbudgetar.

Övriga uppdrag i kommunfullmäktiges budget 2023 som berör nämnden

- Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning erbjuda fler förskoleassistenter möjligheten att vidareutbilda sig på betald arbetstid.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden får i uppdrag att i samverkan med nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning säkerställa att personal i äldreomsorgen uppmuntras och bereds möjlighet att studera till upp till nivån vårdbiträde respektive undersköterska på arbetstid.

Utöver ovanstående finns uppdrag från tidigare år, vilka inte avslutats utan fortfarande är aktuella.

Kvarstående uppdrag från tidigare år från kommunfullmäktige

I samband med behandlingen av nämndens årsrapport 2022 kommer vissa av kommunfullmäktiges uppdrag från 2022 och tidigare år att kvarstå. Det avser:

Budgetuppdrag i kommunfullmäktiges budget 2022

- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med socialnämnderna ta fram en samlad behovsbild och kartläggning i syfte att utreda potentialen att förflytta människor till självförsörjning och peka på framgångsfaktorer i det arbetet.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att utreda möjligheten att implementera pågående försök med att skriva in SFI-studerande med försörjningsstöd på kompetenscentra i hela staden.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att fortsätta utveckla arbetet med arbetslivsinriktad rehabilitering tillsammans med berörda nämnder. Nämnden får samordningsmandatet att anskaffa arbetslivsinriktade tjänster från externa aktörer inkl. idéburen sektor utifrån behov.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att tillsammans med kommunstyrelsen, socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd utreda förutsättningarna för den organisatoriska tillhörigheten för stadens aktivitetshus.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att aktivt, tillsammans med Arbetsförmedlingen, söka nya former för samarbete för de grupper som faller utanför och innanför målgrupperna för Arbetsförmedlingens nya matchningstjänst KROM.

Uppdrag till nämnd/styrelse som tilldelats utanför kommunfullmäktiges budgetbeslut

- Samtliga nämnder och bolag får i uppdrag att införa verksamhetsspecifika klimatmål som en del i det ordinarie uppföljningssystemet senast 2020. Målen ska vara baserade på att vi globalt uppnår 1,5-gradersmålet.
- Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning får i uppdrag att återkomma med en genomförandeplan för en kvalitetsupphandling av SFI-undervisning i Göteborg. Upphandlingen ska garantera en utbildning med högt ställda kvalitetskrav som kan anpassas till de olika målgrupperna för SFI.

3.2 Nämndens egna uppdrag

Ett uppdrag som erhöles av nämnden i december 2022 kvarstår 2023. Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ger förvaltningen i uppdrag att implementera uppföljning och redovisning av språklig nivå i svenska som en del i ordinarie uppföljningsprocess.

Till detta kommer de båda uppdrag som gavs vid nämndens sammanträde den 8 februari 2023.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ger förvaltningen i uppdrag att fortsätta utveckla upphandlingsprocessen utifrån de lärdomar som uppföljningen gett och hålla nämnden löpande informerad om arbetet.

Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ger förvaltningen i uppdrag att i dialog med GR-regionen samverka kring genomförandet och finansieringen av prövningar som genomförts i andra kommuner än den man är folkbokförd inom. Uppdraget ska löpande återredovisas till nämnden.

3.3 Omhändertagande av mål och uppdrag

Kommunfullmäktiges budget föreskriver att mål ska brytas ned och omsättas i praktisk handling av nämnder och styrelser. Uppdragen ska genomföras under 2023 om inget annat anges.

Till det kommer skrivningar i budgetens löptext, vilka ger riktningar eller målsättningar för stadens alla nämnder och bolag att förhålla sig till. Omhändertagande av gemensamma mål och uppdrag förutsätter dialog för förtydliganden nämnderna emellan.

Förvaltningen kommer under årets att ytterligare konkretisera omhändertagandet med beskrivningar av de insatser som ska genomföras för att nå mål och uppdrag. Detta kommer att ske i kontinuerlig dialog mellan nämnd och förvaltning.

I kommande avsnitt återfinns övergripande beskrivningar av omhändertagandet avseende mål vilka berör nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning. Denna beskrivning är på en översiktlig nivå då målen formellt ännu inte fördelats.

3.4 Uppföljning av nämndens budget

I ett beslut i januari 2023 fastställde nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning en tid- och arbetsplan för uppföljnings- och budgetarbetet 2023 (dnr 0929/22). I den framgår bland annat följande:

Uppföljning av kommunfullmäktiges budget

Förvaltningen för arbetsmarknad och vuxenutbildning har upprättat ett förslag till tid- och arbetsplan för nämndens planerings- och uppföljningsarbete. Tiderna för nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildnings sammanträden är anpassade utifrån detta. Förslaget har tagits fram utifrån kommunfullmäktiges riktlinjer och är anpassat utifrån stadens uppföljningsprocess och tidplanen för denna som den såg ut för 2022. Motsvarande tidplan för 2023 har ännu inte beslutats av kommunstyrelsen i början av januari när detta tjänsteutlåtande skrivs. Vid behov kan föreslagen tid- och arbetsplan därför behöva justeras längre fram.

Uppföljning till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige under 2023 föreslås ske

med tre fasta rapporteringstillfällen samt komplettering med information vid behov. Det innebär följande:

- Delårsrapport per mars, vilken behandlas i nämnden i april
- Delårsrapport inklusive kompletterade uppföljning per augusti, vilken behandlas i nämnden i september
- Årsredovisning inklusive kompletterade uppföljning per december, vilken behandlas i nämnden i februari året efter

Delårsrapporterna fokuserar på viktig styrinformation som det ekonomiska läget, personalfrågor, väsentliga avvikelser i grunduppdragen samt frågor av uppsiktskaraktär. Kommunfullmäktiges mål kommer att följas upp i delårsrapporten för augusti samt i årsredovisningen. I delårsrapport per augusti görs ett komplett delårsbokslut.

Uppföljning av nämndens budget

En fördjupande rapportering till nämnden sker i delårsrapport för augusti och i årsrapporten i särskilda avsnitt riktade till nämnden. Det innebär att dessa kommer att rapporteras till nämnden i september och februari nästföljande år. Separat rapportering av nämndens uppdrag sker till nämnden i juni.

Om förvaltningen, utifrån risk och väsentlighet, bedömer att nämnden behöver ytterligare rapportering kommer uppföljningsrapporterna att kompletteras med särskilda rapporteringar.

Uppföljning i enlighet med skollagen

Skollagens (4 kap 2–8§) krav på systematiskt kvalitetsarbete, vilket innebär att huvudmän systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Detta genom att bland annat analysera resultaten i förhållande till de nationella målen. I 6 § anges att det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ ska dokumenteras. Dokumentation och uppföljning sker i ett separat ärende (kvalitetsrapport) till nämnden i samband med att årsrapporten behandlas.

Övrig rapportering

Utifrån risk och väsentlighet sker en återrapportering av uppföljningen av de privata utförarna i rapporteringstillfällena ovan.

Utöver det erhåller nämnden ekonomisk information (prognoser för årsutfall), i enlighet med stadens tidplan. Det innebär information i nämnden i mars (avser utfallet för februari), april (avser utfallet för mars), september (avser utfallet för augusti), november (avser utfallet för oktober). Tillfällena i april och september sammanfaller med delårsrapporterna. Förvaltningen föreslår att dessa tillfällen kompletteras en information i juni avseende majutfallet.

Verksamhetsmässig, ekonomisk samt övrig information ges vid alla sammanträden, både i form av informationsärenden som beslutsärenden. Uppföljning av internkontrollplanen Nämnden ska enligt stadens regler fatta beslut om en samlad riskbild och en intern kontrollplan senast i februari månad. Uppföljning av den av nämnden beslutade interna kontrollplanen sker i ett separat ärende till nämnden i juni och en summering sker även i årsrapporten.

Schematisk översikt över rapporteringstillfällena

Nedan återfinns de olika rapporteringarna som sker under året.

	NAV feb	NAV mars	NAV april	NAV maj	NAV juni	NAV aug	NAV sep	NAV okt	NAV nov	NAV dec
Årsrapport	X									
Delårsrapport			X				X			
Nämndens uppdrag					X				X	
Uppföljning i enlighet med skollagen	X									
Ekonomisk rapportering		X	X		X		X		X	
Riskbild och internkontrollplan	X									
Uppföljning av internkontrollplan	X				X					

3.5 Nämndens mål

Nedan återfinns övergripande beskrivningar av omhändertagandet avseende mål vilka antas beröra nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning.

Förvaltningen kommer under årets att ytterligare konkretisera omhändertagandet med beskrivningar av de insatser som ska genomföras för att nå målen. Detta kommer att ske i kontinuerlig dialog mellan nämnd och förvaltning.

Omhändertagande av målen

Arbete och utbildning är av stor betydelse i många avseenden. Det finns tydligt vetenskapligt stöd för att bland annat barns hälsa och skolresultat har ett tydligt samband med föräldrarnas utbildningsnivå och arbetssituation. Såväl arbetsmarknadsinsatser samt vuxenutbildning är således långsiktiga investeringar för våra barn- och ungdomar.

Arbetsförmedlingen har identifierat grupper med en förhöjd risk att hamna i långtidsarbetslöshet, vilka benämns som arbetslösa med svag konkurrensförmåga. Till dessa räknas kvinnor och män som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa 55 år och äldre. Dessa grupper utgör i stor utsträckning även förvaltningens målgrupper.

Såväl vuxenutbildningen som arbetsmarknadsinsatserna har en viktig roll att fylla för att skapa förutsättningar för dessa grupper att komma in på arbetsmarknaden.

Uppdraget som arbetslöshetsnämnd, dvs att vidtaga eller på annat sätt främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet inte minst för ovan nämnda grupper, spelar en avgörande roll i förvaltningens arbete. Riktade insatser och utbildning genomförs för personer med funktionsnedsättning och samverkan sker med förvaltningen för funktionsstöd.

Även vuxenutbildningen har ett lagstadgat krav att den ska utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Genom de insatser förvaltningen medverkar i skapas också förutsättningar för ökad grad av jämlikhet och minskad segregering i Göteborg och relaterar därmed till följande mål:

- Livsvillkoren för Göteborgs invånare ska bli mer jämlika (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Segregationen i Göteborg ska minska (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning ska förbättras

- (huvudansvar: nämnden för funktionsstöd)
- Göteborg ska vara en jämlik och jämställd stad där alla bemöts likvärdigt, får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och ges likvärdiga möjligheter oberoende av kön (huvudansvar: nämnden för demokrati och medborgarservice)
- Andelen utbildad personal i förskolorna ska öka och vara mer jämnt fördelad över Göteborg (huvudansvar: förskolenämnden)
- Kompetensförsörjningen ska säkras och sysselsättningen för grupper långt från arbetsmarknaden öka (huvudansvar: nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning)

Förvaltningen arbetar inom ramen för det näringslivsstrategiska programmet med tillhörande branschstrategier. Inom området kompetensförsörjning har Arbetsmarknad och vuxenutbildning det samordnande ansvaret för tre av sex insatser. Dessa insatser relaterar därmed till följande mål:

- Företagsklimatet ska förbättras (huvudansvar: BRG)

I kommunfullmäktiges budget anges att styrningen ska vara tillitsbaserad i större utsträckning än i dag och fokusera på delegering, brukarfokus, öppenhet, stöd och samverkan. En viktig styrprincip är tillit där mandat, ansvar och befogenheter behöver hänga ihop på alla nivåer. För att kunna styra och leda transparent krävs en effektiv och transparent kommunikation som är begriplig för medarbetare och allmänhet. Arbetsmarknad och vuxenutbildning ska vara en förvaltning med en organisation som präglas av tillit, där medarbetare och chefer trivs, känner delaktighet och kan utvecklas.

Genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda anställnings- och arbetsvillkor, god arbetsmiljömiljö och utvecklingsmöjligheter så ökar förutsättningarna att attrahera och behålla såväl medarbetare som chefer. Detta görs bland annat genom att chefer tillsammans med medarbetarna arbetar aktivt med såväl verksamhets- och arbetsmiljöfrågor som organisationskultur. Dialogen mellan medarbetare och chefer ska främjas. För att kunna göra det behöver det säkerställas att chefer har organisatoriska förutsättningar för att kunna utföra sitt uppdrag. Förvaltningen kommer under året att fortsätta arbeta för att utveckla dialogen i förvaltningen. Dialog om arbetsmiljö och verksamhetsutveckling och organisatoriska förutsättningar för chefer ska prioriteras. Förvaltningen kommer att fortsätta det pågående arbetsmiljöarbetet i syfte att skapa hälsofrämjande arbetsplatser. Dessa insatser relaterar därmed till följande mål:

- Arbetsmiljön och arbetsvillkoren för Göteborgs stads anställda ska förbättras (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Sjukskrivningarna till följd av arbetsrelaterad ohälsa ska minska. (huvudansvar: kommunstyrelsen)
- Göteborgs Stad ska styras transparent och resurseffektivt (huvudansvar: kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB)

De inköp och upphandlingar som sker inom nämndens verksamhetsområde utgår från stadens och förvaltningens styrande dokument i ämnet. De syftar till att säkerställa att inköp sker i enlighet med EU-direktiv, svensk lagstiftning och Göteborg Stads inköps- och upphandlingspolicy. Dessa insatser relaterar därmed till följande mål:

- Göteborg stads inköp- och upphandlingsprocesser ska bli mer effektiva och bidra till att nå samtliga hållbarhetsmål (huvudansvar: nämnden för inköp och upphandling)

Nämndens verksamhet planeras och organiseras för att på bästa sätt bidra till de miljömässiga målen som finns uppställda för Göteborgs Stads verksamheter. Vidare är förvaltningen en viktig aktör i omställningen inom fordonsindustrin mot ökad elektrifiering. Arbetet för att minska klimatavtrycket från förvaltningens egna verksamhet utgår från Göteborgs Stads anvisning för systematisk miljöledning och de rekommendationer som nämnden erhållit i samband med återkoppling från den rådgivande miljörevisionen 2022. Förvaltningen kommer fortsätta arbeta för att åtgärda och implementera de rekommendationer som givits och utifrån anvisningen det som är relevant för verksamheten. Detta för få till ett mer systematiskt arbetssätt på området. Ett led i detta är att förvaltningen i all upphandling ställer krav på att leverantörerna ska inneha såväl kvalitets- som miljöledningssystem. Dessa insatser relaterar därmed till följande mål:

- Göteborgs klimatavtryck ska kraftigt minska för att vara nära noll senast 2030 i linje med Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram (huvudansvar: miljö- och klimatnämnden)

Arbete i enlighet med målets intentioner kommer att ske under 2023 i nära dialog med nämnden.

- Vuxenutbildningen ska i högre grad drivas i egen regi och av folkbildningens aktörer (huvudansvar: nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning)